

ભારતની રફ ચોઇસ: આયાત મોરટોરિયમ?

ખાઇમ ઇવન-જોહર દ્વારા

સ્ટુઅર્ટ બ્રાઉન, ડી બીઅર્સના ભૂતપૂર્વ જોઇન્ટ મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અને કેનેડિયન માઇનર માઉન્ટેન પ્રોવિન્સ ડાયમંડ ના વર્તમાન સીઇઓ, ફાઇનાન્સિયલ ટાઇમ્સના લેખમાં એક સુંદર નિવેદન આપતા, સ્પષ્ટ જણાવે છે: "આપણને ભારત ખુલે તેની ખાસ જરૂર છે. જ્યાં સુધી મેન્યુફેક્ચરિંગ શરૂ ન થાય ત્યાં સુધી રફ ડાયમંડની કોઈ માંગ ઉભી નહીં થાય. "

એવું લાગે છે કે જાણે માઇનિંગ કંપનીઓને અચાનક સમજાયું છે કે ભારત ને તેમની જરૂરિયાત છે તેના કરતા તેમને ભારત ની વધુ જરૂર છે. ખાણો ઘણી દેવામાં ડૂબેલી છે. ડોનામિન માઇનીંગ, કે જે કેનેડાની 'ડાયાવિક' અને 'એક્ટી' ખાણોના ભાગો ધરાવે છે, તેની 'ફ્રિય' રેટિંગ ઘટીને ટ્રિપલ સી માં જોવા મળી છે, જે જંક બોન્ડની સ્થિતિ છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના પેટ્રા ડાયમંડ્સે કોરોનાવાયરસ રોગચાળો ન ફેલાવવાના હેતુથી ફરજિયાત લોકડાઉન માટે દક્ષિણ આફ્રિકામાં કામગીરી ઘટાડી છે. તેના માથે ઘણું દેવું છે. અમે આ સૂચિને વિસ્તૃત કરી શકીએ - પરંતુ તે આ મેમોનો હેતુ નથી. તે નોંધવું પૂરતું છે કે કોરોનાને કારણે કેટલીક ખાણોની સંભાળ અને જાળવણી કરવામાં આવી રહી છે. ઘણા ને વધારે પડતા લાભ આપવામાં આવે છે. અમુક ઉત્પાદકો નાદારી અથવા બંધનો સામનો પણ કરી શકે છે.

અને જો તે ના થાય તો? ઉત્પાદકો પોતાના જ ડાયમંડ થી ગૂંગળામણ અનુભવશે પરંતુ ગૂંગળામણ વિશે વાત કરવી, કુલ ડાયમંડ પાઇપલાઇન જોતાં, હજી પણ સૌથી વધુ તકલીફ મીડસ્ટ્રીમ માં જણાય છે. એકલા ભારતમાં અંદાજે 1.5-2 અબજ ડોલરની રફ ડાયમંડ ઇન્વેન્ટરી છે. આમાં અંદાજે 5 અબજ ડોલરના પોલિશ ડાયમંડ ઉમેરો અને તમને પરિસ્થિતિ નો ચિતાર મળશે. અને એમ કહેવું કે ભવિષ્યમાં થતી કમાણીમાંથી બેંકનું ભરણું થઈ શકે છે તે પરીકથાઓમાં વિશ્વાસ કરવા સમાન છે - ત્યાં સુધી અલબત્ત નહીં, ભારત પહેલને કબજે કરવા માટે કોરોના પળનો ઉપયોગ કરે અને દરેક જેની રાહ જોઈ રહ્યા છે તે ગેમ ચેન્જર બની જાય.

ભારત સરકાર આ ઉદ્યોગને જોરદાર રીતે મદદ કરી શકે છે, જો કોરોના લોકડાઉનને છૂટા કરવામાં આવ્યા પછી, તે કાચા હીરાની આયાત ત્રણ મહિના માટે મુલતવી રાખે છે. મુદત બે, ત્રણ કે ચાર મહિના માટે હશે કે કેમ તે ઉદ્યોગ સાથે ચર્ચા કરી શકે છે. તે ચોક્કસપણે તેના પર નિર્ભર કરે છે કે હીરાના બજાર સ્થિરતા પ્રાપ્ત કરવામાં જ નહિ પરંતુ સુધારો જોવા માટે પણ કેટલો સમય લે છે.

ભારતીય બેંકો એ ખરેખર જોઈએ તો હીરા ઉદ્યોગ ને છોડી દીધો છે. આપણે કોરોના વાયરસથી ભાગીએ છીએ તે જ સંકલ્પ સાથે તેઓ હીરાની ફાઇનાન્સિંગથી દૂર રહે છે! જો સાઈથહોલ્ડર્સ વ્યસની રહ્યા, અને પ્રતિ માસ ધસારા સાથે, ડી બીઅર્સ, એલોરોસા અને અન્ય ઉત્પાદકો પાસે એકબીજા ઉપર રફ મેળવવા માટે આવી જાય છે, તો તેઓ ભારત ના સ્ટોક ને પૂર્ણ કરવાની કોઈપણ સંભાવનાને બગાડે છે.

બોત્સ્વાના, રશિયા, કેનેડા અને અન્ય જેવા મુખ્ય હીરા ઉત્પાદકો હવે લાક્ષણિક સાઉદી અરેબિયન તેલની દ્વિધાનો સામનો કરી રહ્યા છે: કાં તો આઉટપુટ ઘટાડે છે અથવા સ્ટોક કરે છે અથવા કિંમતોના ઘટાડાનું જોખમ લે છે. સાચું છે કે, હંમેશાં કેટલીક વિશાળ ભારતીય કંપનીઓ જો તેઓ રોકડ શોધી શકે તો 30-50 ટકાના છૂટ પર ખુશખુશાલ રીતે હીરા સ્વીકારશે, પરંતુ આજે આ રમત રમી શકે તેવા ઓછા દિગ્ગજો છે. અનૈતિક ખેલાડીઓએ મોટાભાગે પોતાને દૂર કરી દીધા છે - કદાચ કેટલાક ઉત્પાદકોના અફસોસ માટે.

પરંતુ જો કેટલાક મોટા સંગઠનોને રફ પર ભારે છૂટ મળે છે, તો તે સમગ્ર ભારતીય ઉદ્યોગ માટે ઘણું કરી શકશે નહિ. તેમની બેંકોમાંથી વિશ્વાસ અને ભરોસો પાછો મેળવવા માટે, ભારતે થોડા મહિના માટે ફક્ત ઇન્વેન્ટરી માંથી વેચવાની જરૂર છે. આનાથી તેમના બેંકિંગ દેવાં ઓછા થશે, અને બેન્કરના વિચારોમાં આ ઇન્ડસ્ટ્રી પણ ધિરાણ ને યોગ્ય છે તેવું ઉતારી શકશે. અને ઉદ્યોગ ની પરિસ્થિતિ માં ચોક્કસપણે સુધારો થશે. ધંધો વધુ સારી રીતે મેનેજ થઈ શકે જ્યારે કોઈ અપેક્ષિત પોલિશ માંગ સાથે વર્તમાન રફ ખરીદીને કેલિબ્રેટ કરવામાં આવે.

ફાસ્ટ ડિમાન્ડ પિક-અપ્સ વિશે કોઈ ખુશી નહીં!

એમ માની લઈએ કે વિશ્વભરમાં કરોડો ડોલર નું પાણી થઈ ગયું છે. લાખો લોકો બેરોજગારોની સંખ્યામાં જોડાશે અને પગાર બધે જ ઘટશે, તે અનિવાર્ય છે કે ગ્રાહકોની વધારે ચોખ્ખી નિકાલજોગ આવક ને ગંભીર ફટકો લાગશે. પરંતુ ખર્ચ ઘટશે. કેટલાક સ્થળોએ તે અદૃશ્ય થઈ શકે છે. કોરોના પછીના યુગમાં ગ્રાહકો ડાયમંડ જ્વેલરી ચોક્કસપણે સર્વ પ્રથમ નહીં ખરીદશે.

તદુપરાંત, હીરા ઉત્પાદકો અને પોલિશના વેપારીઓએ પણ કેટલાક રિટેલ ચેઇન સહિત નાદારીવાળા શેરી દાગીના રિટેલર્સના ફડયાના વેચાણ સાથે સ્પર્ધા કરવી પડી શકે છે. સ્ટુઅર્ટ બ્રાઉન ઉત્પાદકોને ઉત્પાદકોની જરૂરિયાત વિશે વાત કરે છે. કોરોના સમાપ્ત થયા પછી પણ, ત્યાં ઉત્પાદનના માર્જિનની ખાતરી આપવામાં આવે તો જ કુદરતી રફના કટર અને પોલિશર્સ હશે.

ઉદ્યોગ અને ઉત્પાદકો બંનેએ આકસ્મિક વેચાણથી થતી કિંમતની માહિતીના અર્થઘટન વિશે ખૂબ સાવધ રહેવું જોઈએ. કેટલાક કહે છે કે બજાર "મરી ગયું" છે. હું તેને એક પ્રવાહી (અથવા "પાતળું") બજાર તરીકે દર્શાવું છું. જેમને ગમે તે કારણોસર વેચવાની જરૂર હોય (મોટે ભાગે દેવું ઘટાડવું) કિંમત ઘટાડવાની જરૂર પડશે. જો કે, જેઓને બજારમાં વિશિષ્ટ વસ્તુઓની જરૂર હોય છે અને તૈયાર માં વેચનાર ન હોઈ તેઓને ત્યાં પુષ્કળ તૈયાર ખરીદદારો અને વેચાણકર્તાઓ હોત તેના કરતા વધુ કિંમત ચૂકવણી કરવી પડી શકે. આમ, વેચવા અને ખરીદવાના ભાવ વચ્ચેનો વર્તમાન ફેલાવો નોંધપાત્ર છે - અને ન તો કોઈ કિંમત તે ભાવને ચોક્કસપણે રજૂ કરે છે જે સામાન્ય બજારમાં પ્રાપ્ત થઈ હોત. અત્યાધુનિક સટોડિયાઓ તકો શોધી શકે છે, પરંતુ તે નોંધપાત્ર જોખમો પણ લે છે. જ્યાં સુધી ગ્રાહક બજારોમાં સુધારો થતો નથી, ત્યાં સુધી વેપારીઓ મુખ્યત્વે એક બીજાની વચ્ચે વેપાર કરશે અને અનિશ્ચિતતા પ્રવર્તશે.

મિડ-સ્ટ્રીમ ધિરાણ આપનાર ની ગેરહાજરીમાં, નિર્માતાઓ પાસે કોઈ વિકલ્પ નહીં હોય અને તે અન્ય પાઇપલાઇન પ્લેયર કરતા અલગ વર્તવાનું શરૂ કરી શકશે નહીં અને સપ્લાયરનું શાખ પ્રદાન કરશે. જેનાથી, સમસ્ત પાઇપલાઇન સર્વે માટે વધુ હેલ્ધી બનશે. જો નિર્માતાએ ધિરાણ આપ્યું હોઈ, તો તેણે તેના ગ્રાહકોની આર્થિક તાકાતને ડબલ-ચેક અથવા ટ્રીપલ-ચેક કરવી આવશ્યક છે. તેમને ધિરાણના જોખમોને ઘટાડવાની જરૂર રહેશે. તે લગભગ "જૂના દિવસો" પર પાછા ફરવા જેવું છે, જ્યાં કોઈને ખબર હતી કે સાઈટ હોલ્ડર્સ નક્કર અને વિશ્વાસપાત્ર, વિશ્વસનીય કંપનીઓ છે. તે અદૃશ્ય થઈ ગયું જ્યારે ઉત્પાદકોએ સિસ્ટમ બદલી અને મૂળરૂપે લગભગ કોઈ પણ વ્યક્તિને વેચી દીધી કે જે રોકડ કેશ આપી શકે છે. જ્યારે ઘણા સિઠહોલ્ડરોએ ત્યારબાદ નાદારી માટે અરજી કરી, અથવા કાયદાની મુશ્કેલીમાં મુકાઈ ગયા, ત્યારે નિર્માતાઓને કોઈ નુકસાન થયું નહીં. મને ખરેખર ખાણકામ કંપનીઓ અન્ય કોઈ પાઇપલાઇન પ્લેયરની જેમ તેમના ગ્રાહકોના નાણાકીય બોજોને વહેંચવામાં સહાય કરવાના વિચારને ગમે છે - તેઓ નિ:શંકપણે તેમના ગ્રાહકો કરતાં ધિરાણના સ્ત્રોતોમાં વધુ સ્ત્રોત ધરાવે છે.

ભાવ સ્થિરતા પુનઃસ્થાપિત

સાચું. છેલ્લા કેટલાક વર્ષોમાં, આપણે સ્વીકાર્ય બેન્ડ્સમાં ચોક્કસ ભાવની અસ્થિરતા સાથે જીવવાનું શીખ્યા છે. પરંતુ આપણામાંના કોઈ પણ લાંબા સમય સુધી ચાલતા ભાવ ના નીચા વળાંકથી બચી શકતા નથી અથવા, ભગવાન ન કરે કે પતન થાય. કોરોનાવાઈરસથી વિપરીત, “flattening of the curve” તે થશે નહીં ! બાકીની તમામ બાબતોમાં, ઉદ્યોગને જેની જરૂર છે તે ભાવ સ્થિરતાના કેટલાક માપ છે અને પરિણામે ભાવની નિશ્ચિતતા અથવા આગાહીનો આનંદ માણી શકે છે. જો બેલ્જિયમના કેટલાક શ્રીમંત ભારતીયો કોઈ ભારતીય રફ આયાત મુક્તિ (જો મોફૂડી હોય તો) અટકાવવાના હોય અને ભારતની બહાર ભારે ડિસ્કાઉન્ટ પર રફ ખરીદવામાં સફળ થાય છે, તે એકદમ ઠીક છે, જો તેઓ પોલિશ ના ભાવ ટકાવી શકે અને તેમની શક્તિ નો ઉપયોગ પોલિશ માર્કેટ ના ભાવ તોડવામાં ન કરે. દિવસના અંતે પોલિશ કિંમતોમાં સ્થિરતા પાઇપલાઇનના દરેક ખેલાડી દ્વારા જરૂરી છે.

પરંતુ રફ ડાયમંડ ના ભાવ માં સ્થિરતા ઓછી નિર્ણાયક નથી. નફાના ગાળા સાથેની સ્થિરતા. એક બીજા વગર ન જઈ શકે ! પુષ્કળ નાદારી ના દાખલા છે જે આના પુરાવા પ્રદાન કરે છે. ભારતે ઉત્પાદક લોભીપણાને કાબૂમાં રાખવા માટે તેની બજાર શક્તિનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ જેમાં કેટલાક ખેલાડીઓ હંમેશા બીજાઓને પછાડવાનો પ્રયત્ન કરે છે... લોભી! ઉત્પાદકો વિરોધ કરશે કે તેઓ એક સ્પર્ધાત્મક બજારમાં કામ કરે છે. તેઓ નથી કરતા. કાર્ટેલ હોવાથી, સપ્લાય બાજુ હવે થોડા વિકેતાઓ દ્વારા વર્ગીકૃત કરેલું એક અલ્પાધિકારી (ઓલિગોપોલિસ્ટિક) માર્કેટ રજૂ કરે છે, સેંકડો સંભવિત ખરીદદારોને થોડી પસંદગીઓ આપે છે. પરંતુ, વિચિત્ર રીતે, તે હવે બદલાઈ રહ્યું છે.

સિન્થેટીક્સ ફેક્ટર

રફ ઉત્પાદકોએ જાણવું જોઈએ, કેમ કે ડી બીઅર્સ પોતે જ સારી રીતે જાણે છે કે, સુરતમાં દરેક હીરા ઉત્પાદક, મોટા કે નાના, પાસે વિકલ્પો છે - કેટલાક વર્ષો પહેલા તે તેના પાસે ન હતા. તેઓ સિન્થેટીક્સ ખરીદી, ઉત્પાદન અને વેચાણ કરી શકે છે. સિન્થેટીક્સનો ફાયદો ફક્ત તેમની નીચી કિંમત જ નથી, પરંતુ પરિણામવાળા પોલિશમાં યોગ્ય માર્જિન ન રાખવાનું જોખમ કુદરતી રફ કરતાં નોંધપાત્ર ઓછું લાગે છે. તે ખરેખર એક દુષ્ટ ચક્ર બની રહ્યું છે, કારણ કે આ અમને કુદરતી હીરા ખાણિયો પર પાછા ફરે છે. જો તેઓને તેમની આર્થિક દુર્દશા સુધારવા માટે કોઈ વાસ્તવિક તક માંગવી હોય તો તેઓએ ઉત્પાદન કેન્દ્રમાં નફાકારકતાને પુનર્સ્થાપિત કરવી આવશ્યક છે. જો હીરા કટર સુરત પાછા આવે, ફક્ત સિન્થેટીક્સ બનાવવા માટે, તે ખાણ ખનીજ કરનારાઓને મદદ કરશે નહીં. કોઈ ભ્રમણા ન રાખો - જો માનવસર્જિત ઉત્પાદન પર જો વધારાનું મૂલ્ય અને નફો વધારે હોય, તો તે પ્રાકૃતિકતાથી દૂર ચાલશે. રિટેલરો પણ તે જ કરશે.

સ્ટુઅર્ટ બ્રાઉન સાવ સાચા હતા. તેમને ભારતીય કટરની જરૂર છે, અને, દુર્ભાગ્યે ખાણકામ કરનારાઓ માટે, ભારત સિવાય કોઈ વિકલ્પ નથી.

વર્ષોથી ભારતીય ઉદ્યોગે ઉત્પાદકો માટે પ્રચંડ સંપત્તિ ઉત્પન્ન કરી છે . પાછલી સદી સુધી પણ પાછા જતા, ભારતીયોએ નકામા ઔદ્યોગિક હીરાને કહેવાતા નિયર જેમ ક્વોલિટી કેટેગરીમાં ફેરવવાની તેમની કુશળતા બતાવી, જેમાં સમય જતાં નિર્માતાઓ માટે કરોડો અબજો નફો થયો. અબજો લોકોએ તેઓને એવા ઉત્પાદનની

પ્રાપ્તિ માટે કલ્પના પણ નથી કરી કે જ્યાં માંગ ઓછી થતી હોય. હવે પરિસ્થિતિ અલગ છે. પ્રાકૃતિક હીરાના ખાણકામ ક્ષેત્રનું અવસાન બહુ નજીક નથી. હજી પણ કેટલાક ડઝન અથવા તેથી વધુ ખાણો હશે જે હવેથી અને તેનાથી આગળના 30 અથવા 40 વર્ષ કાર્યરત રહેશે. પરંતુ તેને ઓછું મહત્વ આપવું જોઈ નહિ - નિર્માતાઓ અને સંશોધકો દ્વારા ચોક્કસપણે નહીં. આ, જોકે, મોટાભાગે તેમના પોતાના હાથમાં છે.

ડી બીઅર્સ પાસે તેનો 'લાઇટ બોક્સ' પહેલેથી જ છે. હવે તેમના નેચરલ બોક્સ ને પણ ચમકવા દેવાની તક છે. સાઉદી અરેબિયાએ તેલના ભાવો પર પગ મૂક્યો અને પોતાનું નુકશાન કર્યું. આને હીર ઉદ્યોગ નું ભવિષ્ય ન બનવા દઈએ

CHAIM EVEN ZOHAR